

Lluís Oliván Sibat (Lliçà d'Amunt, 1968) és autor de diverses novel·les tant en català com en castellà, entre les quals destaquen *El taxidermista* (Premi Sant Celoni de novel·la breu, Viena, 2005), *Un pare possible* (Premi Fiter i Rossell, Columna, 2007), *El guardián de las hogueras* (Edaf, 2006) i *Lo que hay en el fondo* (Premi València de narrativa en castellà, Lengua de Trapo, 2013). També ha publicat els reculls de contes *Parcel·les habitades* (Columna, 2008) i *Títulos robados* (Algaida, 2008), així com les novel·les infantils *El castell del doctor Franchini* i *La Banda de l'Embut* (Cruïlla, 2012 i 2016).

De les obres anteriors de l'autor, n'han dit:

Care Santos – «Expliqui el que expliqui, Oliván és capaç de crear una atmosfera, uns universos, que de per si justifiquen una lectura i que són fantàstics.»

Joan Josep Isern, *Cultura, Avui* – «Oliván es mou amb comoditat en la curta distància que imposa en els seus relats i, com ja he dit, arriba a nivells d'excel·lència.»

Víctor Gayà, *El Temps* – «La novel·la que ens lliura Oliván defuig reflexions transcendents i tons elevats per construir un text d'una expressió força natural i col·loquial que, fins i tot, es permet d'involucrar el lector apel·lant-lo directament.»

Jordi Marrugat, *Els Marges* – «Des de la seva primera novel·la, Lluís Oliván s'ha mostrat un narrador molt conscient de les condicions de la postmodernitat [...]. Oliván utilitza els coneixements teòrics per explicar històries que funcionen narrativament alhora que interessen el pensament [...]. L'acte de narrar esdevé un acte de coneixement i catarsi que permet "acabar de desfer els nusos" que ens llega el passat i que poden escanyar-nos.»

Jordi Julià, *Lletres del Grup del Llibre* – «Oliván domina perfectament la creació de personatges [...]. Les seves novel·les reflecteixen els problemes de la societat d'avui dia, i presenten personatges en un moment de transformació personal, possiblement de crisi. Aquests petits problemes concrets solen prendre una dimensió molt més global [...]. Les novel·les d'aquest

escriptor sempre permeten ser llegides com una mostra d'una problemàtica major.»

Xulio Ricardo Trigo, *Serra d'Or* – «Les històries ens transmeten tota la seva força perquè l'autor ha sabut trobar un llenguatge precís i alhora evocador, perquè les paraules van lliscant ben endins de la nostra atenció, dotades d'una profunditat extrema. [...] Alguna cosa ens diu que [aquest escriptor] comença a prendre volada, que haurem d'esperar amb candelletes obres futures.»

Anna Ballbona, *El 9 Nou* – «En la narrativa d'Oliván fa l'efecte que res és casual, però té la virtut de fer-ho passar tot per natural, com si no pogués ser o dir-se d'una altra manera, com si ens mostrés un mirall exacte de la pell de què estem fets.»

Revista de Lletres – «Hi ha un tret [...] que Oliván sempre ha executat a la perfecció: l'exposició narrativa d'una conducta o d'un tipus humà mitjançant una acció concreta, dins de la qual un objecte serà crucial per simbolitzar la força expressiva d'aquell esdeveniment, d'un caràcter humà o d'una actitud moral.»

El 9 Nou – «Hi ha una preocupació que titil·la amb força a les obres d'Oliván: es tracta dels conflictes familiars, les relacions complexes —fins i tot traumàtiques i irresoltes— entre pares i fills, i també les relacions de parella, la insatisfacció i el trencament.»

Lluís Oliván

Vladivostok

ESCAFANDRE, 16

EDICIONS DEL PERISCOPI

Vladivostok

© Lluís Oliván Sibat, 2021

Publicat d'acord amb Sandra Bruna Agència Literària, SL

Primera edició: maig del 2021

© de la il·lustració de la coberta: Xavier Mula, 2021

(www.xaviermula.com)

© de la fotografia de l'autor: M. Àngels Cuerdo Cobos

© d'aquesta edició: Edicions del Periscopi SLU, 2021

Publicat per Edicions del Periscopi SLU

info@periscopi.cat

Web: www.periscopi.cat

Facebook: www.facebook.com/Periscopi

Twitter: twitter.com/Ed_Periscopi

Instagram: [@edicions_del_periscopi](https://www.instagram.com/edicions_del_periscopi)

Impressió:

Romanyà Valls

Sant Joan Baptista, 35

08789 - La Torre de Claramunt

Barcelona

Imprès a Catalunya – *Printed in Catalonia*

Edició a càrrec d'Aniol Rafel, Andrea Rovira i Marta Rubirola

Maquetació i disseny interior: Tono Cristòfol

Correcció: Miquel Saumell Santaegènia, Òscar Lozano

i Francesc Gil-Lluch

Disseny de la col·lecció i coberta: Tono Cristòfol

Aquest llibre s'ha imprès amb un paper offset cru de vuitanta grams i ha estat compaginat amb la tipografia Caslon Pro en cos 12,5.

Dipòsit legal: B 4428-2021

978-84-17339-66-1

Tots els drets reservats. Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes per la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics.

A la M. Àngels

Cinc-cents quaranta-set quilòmetres

El Tomàs s'ha aturat davant de l'autocaravana aparcada al pati, però no ha fet la reverència habitual sinó que s'ha posat a riure. Ha clavat una coça al pneumàtic una mica desinflat, ha tret una teranyina enganxada al retrovisor, ha obert la porta i s'ha assegut al seient del conductor per provar d'engegar-la. Ha mirat el comptaquilòmetres. Tot i que no ha vist cap número a la pantalla del tauler perquè no està il·luminada, sap de memòria que en duu cinc-cents quaranta-set. Quan ha fet girar la clau al contacte, el motor no ha fet gens de soroll i encara ha rigut més, ha rigut sense solta però sense culpa, ha rigut fins que la tos l'ha fet parar, fins que gairebé s'ennuega. Avui no hi ha hagut temps ni espai per a la Magda. Només ha pensat en la bateria descarregada i en l'olor de nou, que sembla que s'hagi conservat inalterada durant tot aquest temps d'absència humana. No ha sentit res, ni pena, ni una mica d'enyorança, res.

A prop del zero absolut

El Tomàs diu que ara ja en pot parlar, dels dos mesos de la malaltia de la Magda, i sabem que ja no sent gairebé res; la cara i la veu de la Magda, el cos i l'olor de la Magda es difuminen, cada dia que passa, a una velocitat creixent, i el Tomàs tem que aviat no en quedarà rastre, o no en quedarà cap record vívid i recuperable, cap record digne d'aquest nom. Però, fa dos anys, la seva mort va ser una hòstia. Com xocar frontalment contra una paret, com saltar d'un tren en marxa, com el gripatge d'un motor. El món girava al voltant del Tomàs a tota velocitat però, com que ell s'havia aturat en sec, la realitat es difuminava igual que en una foto moguda. O sigui que, quan afirma que en pot parlar, en el fons el que fa és dir mitja mentida, perquè, si bé és possible que tingui l'ànim per fer-ho, la seva memòria és intermitent, borrosa i espectral. I, malgrat tot, val més que en parli. Potser només ara, en aquest instant, podrà explicar-ne alguna cosa, just quan el dolor ja ha remès i la memòria encara no és morta del tot. Demà pot haver fet tard.

Quan van ingressar la Magda, el Tomàs estava mig atordit, com si a ell també li donessin morfina per suportar la vida que se'n va. La vida de l'altra. La Magda es va apagar de pressa —i al Tomàs li sap greu fer servir aquest verb, com si la Magda fos una màquina, però no pot evitar la metàfora gastada; durant tot aquest temps li ha resultat més reconfortant, més asèptic pensar en una persona que s'apaga que no pas en òrgans deteriorant-se, en cèl·lules mutants reproduint-se sense control i adoptant formes monstruoses—. El Tomàs juraria que a l'hospital va haver-hi unes quantes nits sense veu, porugues i denses, la Magda immòbil de panxa enlaire al llit, amb la boca oberta, respirant feixugament, i ell donant-li l'esquena, plantat davant de la finestra de l'habitació a les fosques, amb les mans a l'ampit per no perdre l'equilibri. De tant en tant els fars d'un cotxe li il·luminaven la cara enganxada al vidre i projectaven a la paret ombres de Nosferatu. Recorda que una nit, potser la penúltima, la Magda va dir «Vladivostok». Li va costar pronunciar-ho, va haver de mastegar amb esforç cada síl·laba, lluitant contra el carris-queig dels queixals i la llengua aspra enganxada al paladar. Al Tomàs, ara, li sembla còmica la paraula «Vladivostok» emmarcada per uns llavis exsangües i, de vegades, creu que se la inventa, que és fruit del deliri d'aquells dies. Si ha de ser franc, potser només recorda amb nitidesa que agafava la mà de la Magda i li semblava eixuta i rígida, amb els dits nuosos i aspres, com arrels d'un arbre mort; que la finestra de l'hospital estava bruta de pols per fora, amb una taca de fang al mig que tenia la forma de Madagascar; que el Nano va venir dels Estats Units quan

ja no hi havia res a fer, i que amb prou feines hi va ser a temps, coi de Nano; que quan va arribar a l'aeroport, a la Magda li quedaven poques hores. Recorda bé que el Nano va dir, «Potser m'ha estat esperant», això va dir el Nano, i al Tomàs no li va semblar estrany, sempre s'ha pensat que és el melic del món, coi de Nano. No sabia dir, però, si va donar-li la raó fent que sí amb el cap, si va callar o si va engegat-lo a la merda remugant perquè no el sentís. Dies i nits a l'hospital, quasi sense sortir-ne, i només guarda a la memòria quatre coses mal comptades. Com un zombi. Així va acompanyar-la quan es moria. De vegades es pregunta si durant molt temps, quan estava sana, no s'havia comportat amb ella de la mateixa manera, si no s'enganxava als vidres per no veure-la, si les paraules habituals de la Magda no li semblaven tan estranyes i risibles com Vladivostok.

Després de l'arribada del Nano hi ha un salt, un buit que no sap omplir amb un relat coherent, i ja són a l'enterrament, una cerimònia laica amb un ritual postís inventat per algun guru de l'autoajuda i uns poemes que llegeix amb veu llepissosa una companya de l'institut on treballava la Magda. El Tomàs no ha sabut mai qui els va triar, els poemes, però el que sí que sap del cert és que a ella no li haurien agradat. Ni els poemes, ni la música, ni els sermons benintencionats i plens de llocs comuns. I encara menys els aplaudiments. La Magda sempre s'havia mostrat sarcàstica quan li havia tocat ser espectadora del que anomenava «rituals moderns». Coincidien, en això, i també en algunes altres coses.

Va plorar poc, totes les llàgrimes les va gastar el Nano. El Tomàs el sostenia perquè no caigués, carregava tot el

pes del Nano —un pes fofo, excessiu i mal repartit— en una espatlla, però ell tampoc tenia energia, amb prou feines podia aguantar-se dret. Quan va arribar a casa, es va estirar al llit amb els ulls clavats al sostre. Li semblava veure, movent-se per les parets com una ombra, aquella taca amb la forma de Madagascar que l’havia acompanyat uns quants dies. La silueta no se n’anava ni quan tancava els ulls.

El Nano va desaparèixer l’endemà mateix, amb la reserva de llàgrimes buida i les forces recuperades, i amb molta feina «urgent» esperant-lo a l’altra punta del món. Ell va trigar una setmana a sortir de casa. S’hi passejava despullat, perquè el fred se li ficués a dins —li entrava per la planta dels peus i se li enfilava amunt, li travava els genolls, li encongia els testicles, era com un antídoto contra el dolor, una mena de companyia insidiosa i arrapadissa—. Quan ja no el suportava més, s’enfonsava entre els coixins del sofà, es colgava sota una manta i s’adormia amb la tele engegada però amb el volum al mínim.

I, tanmateix, tot va passant. De mica en mica, t’escal-fes. Ara, dos anys després, res. Ni una mica d’enyorança. L’autocaravana, que al principi era un símbol, una mena de monument funerari a la memòria de la Magda, s’ha convertit en un objecte inútil més, pura ferralla. Això és el temps. Una hòstia, dolor, enyorança, res. Immobilitat, absència. Una vida congelada. El Tomàs se sent a prop del zero absolut. Si proveu d’engegar-lo, no farà gens de soroll.

Aquest llibre s'ha acabat d'imprimir als tallers de Romanyà Valls el mes de maig del 2021.

Vladivostok ha estat possible gràcies a la feina de l'escriptor Lluís Oliván Sibat, els correctors Miquel Saumell Santaeugènia, Òscar Lozano i Francesc Gil-Lluch, el dissenyador i maquetista Tono Cristòfol, l'il·lustrador Xavier Mula, la cap de premsa Núria Alemany, els editors Aniol Rafel, Andrea Rovira i Marta Rubirola, els estudiants en pràctiques Pau Gros i Carlota Cots, els treballadors de la distribuïdora UDL i els de la impremta Romanyà Valls.

Llibreters, us agraïm que n'hàgiu tingut cura.
Lectors, us agraïm el temps que hi heu dedicat.

«Que no notis la peixera no vol dir que no hi sigui, i fins i tot la solitud s'ha de contenir d'alguna manera.»

L'aquari, David Vann
(traducció de Yannick Garcia)

EDICIONS DEL PERISCOPI
www.periscopi.cat